

Příprava na 3. seminář OVp109 Občan a právo

Soustava soudů. Řešení sporů v právu.

Kontrolní teoretické otázky k 3. semináři

1. Uveďte způsoby řešení sporů v právu.
2. Vysvětlete pojem soudní moc a soud.
3. Jaké druhy soudnictví znáte? Vymezte stručně jejich pravomoc.
4. Uveďte, co to je kompetenční spor a kdo vyřeší tento spor.
5. Co to je článek soudní soustavy? Kolik článků má naše soudní soustava?
6. Co to je instance (stupeň)? Co znamená jednoinstančnost a dvojinstančnost řízení? V ČR je řízení jednoinstanční, nebo dvojinstanční? (pozor, docela chyták tato otázka)
7. Jak se nazývá okresní soud v městě Brně? A jak se nazývají okresní soudy v městě Praze?
8. Kdo rozhoduje ve většině případů v 1. stupni? Kdy je možné rozhodovat u krajských soudů v 1. stupni?
9. Co rozumíte pod pojmy věcná, místní a funkční příslušnost?
10. Jaké je základní pravidlo pro určení místní příslušnosti u civilních soudů? A jaké je základní pravidlo pro určení místní příslušnosti u trestních soudů? Je tomu tak i u mladistvých?
11. Co to je odvolání a co dovolání? Znáte i jiné mimořádné opravné prostředky?
12. Kde sídlí Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, Ústavní soud? A kde jsou vrchní soudy?
13. Vysvětlete pojmy z trestního práva: mladistvý, podezřelý, obviněný, obžalovaný, odsouzený, trestný čin, obžaloba, návrh na potrestání, provinění, orgány činné v trestním řízení, rozsudek, usnesení, trestní příkaz, odpor.
14. Vysvětlete pojmy z civilního práva: žaloba, žalobce, žalovaný, rozsudek, usnesení, platební rozkaz, odpor.
15. Vymezte strukturu soudů ve správním soudnictví. Co to je kasační stížnost?
16. Charakterizujte roli Ústavního soudu ČR. Jaké místo zaujímá v soustavě soudů ČR?
17. Uveďte příklady, o čem Ústavní soud rozhoduje.
18. Vysvětlete pojmy související s Ústavním soudem: plénum, senát, nález, usnesení, disent, soudce zpravodaj, negativní zákonodárce.
19. Jaké spory rozhoduje Evropský soud pro lidská práva a kde sídlí?
20. Jaká je podstata rozhodčího soudnictví? Jsou rozhodčí soudy orgány veřejné moci?

Příklad 1

Rozhodněte, který soud je **pravomocný** k řešení následujících sporů a situací – civilní, trestní, správní, nebo ústavní?

- a) spor o nezaplacení kupní ceny za sekačku na trávu, kterou nezaplatil pan Zahrádka
- b) spor o nezaplacení kupní ceny za cihly, které nakoupil jednatel s.r.o., pan Zvoneček, za účelem podnikání od jiného podnikatele
- c) stavební úřad nevydal stavební povolení, i když jej vydat měl
- d) pan Řezník zastřelil svého kamaráda kvůli drogám
- e) zrušení politické strany
- f) DPMB žaluje pana Fera, který jel „na černo“ a jízdné dodnes neuhradil
- g) paní Tichá si stěžuje na to, že větve ze zahrádky sousedky, paní Stromové, přesahují na její zahrádku, přičemž paní Stromová odmítá větve ořezat kvůli přirozenému růstu stromů
- h) pan Švarc dostal údajně neoprávněnou výpověď v práci (učitel základní školy)
- i) Kamil ukradl v obchodě šperk v hodnotě 20 000 Kč (nejedná se o přestupek)
- j) tentýž Kamil nezaplatil pokutu za špatné parkování (pouze přestupek, nikoliv trestný čin)

- k) panu Chudákovi nebylo soudy garantováno ústavní právo na ochranu vlastnictví, a navíc bylo v jeho případě porušeno právo na spravedlivý proces
- l) rozvod manželství Nováků
- m) ředitelka základní školy vydala rozhodnutí o nepřijetí žáka k základnímu vzdělávání
- n) spor mezi základní školou a společností Do škol, s.r.o., o tom, že společnost nedodala včas židličky a stoly do tříd
- o) spor o to, že paní Novotná chce vydědit svého syna
- p) matrika v Brně nezapsala údaje o změně osobního stavu, na což měla daná osoba nárok
- q) náhrada škody, kterou Vám způsobí pan Nešika, který Vám zlomí nohu a lyži při lyžování
- r) srazíte chodce na přechodu, přičemž se prokáže, že jste řídil pod vlivem drog

Příklad 2

Uvedte, s pomocí přílohy k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů, který konkrétní soud v rámci ČR bude příslušný rozhodovat níže uvedenou věc v prvním stupni, který soud bude rozhodovat o odvolání (pokud je možné) a který soud bude rozhodovat o dovolání, příp. kasační stížnosti.

	První stupeň	Odvolání	Dovolání (kasační stížnost)
Kamarád Vám půjčí 35 000 Kč a Vy mu je nevrátíte. Kamarád Vás žaluje.			
Při zastávce v obci Olbramov budete okradeni o mobil a peníze v celkové hodnotě 35 000 Kč. Kde budete probíhat soud?			
Chcete podat žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu v Boskovicích			
společnost Do škol, s.r.o., se sídlem v Přehvozdí, se dopustila pomluvy jiné společnosti (jejího názvu a pověsti) se sídlem a místem podnikání v Kutné Hoře (pozor, v 1. stupni rozhoduje krajský soud)			

- Máte nějakou další možnost, jak se domáhat svých práv v rámci České republiky?
- Máte poté nějakou možnost, jak se domáhat svých práv mimo soudy v České republice?

Příklad 3

Doplňte do tabulky tyto pojmy k jednotlivým soudům:

žaloba (3x), obžaloba, dissent, žalovaný (2x), obžalovaný, platební rozkaz, kasační stížnost, ústavní stížnost, trestní příkaz, odpor (2x), plénum, odvolání (2x), dovolání (2x), nález, jednoinstanční řízení

Civilní soudnictví	
Trestní soudnictví	
Správní soudnictví	
Ústavní soudnictví	